

6. Panevropska konferenca Zelene vezi, 2012

Evropska zelena vez Meje ločujejo. Narava povezuje!

Ob nekdanji železni zavesi, ki je skoraj 40 let delila evropsko celino na vzhod in zahod, se je razvila izjemna ekološka mreža in živa zgodovinska krajina. Več kot 12.500 kilometrov redko naseljenega mejnega območja je naravi omogočilo, da zadira s polnimi pljuči vse od Barentsovega morja na rusko-norveški meji, vzdolž obale Baltskega morja, skozi Srednjo Evropo in Balkan do Črnega morja. Na tem območju je nekoč razdeljena Evropa nehote omogočila ohranitev in razvoj vrednih življenjskih okolij. Mejno območje je nudilo zatočišče številnim ogroženim vrstam. Naravovarstveniki nekaterih območjih Evrope so že v 70. letih izrazili potrebo, da ostane to območje nove narave in bujne divjine nedotaknjeno.

Rezultat delovanja posameznih regionalnih iniciativ je bila združitev v skupno iniciativo Evropske zelene vezi leta 2003. Danes Green Belt/Zelena vez združuje 24 držav, predstavlja hrbtenico Panevropske ekološke mreže in pomeni pomemben prispevek k Evropski "Zeleni infrastrukturi". Je simbol čezmejnega sodelovanja v dobro narave in ohranjanja kulturne dediščine Evrope. Izredna pomembnost ekološkega koridorja je jasna: 40 narodnih parkov leži neposredno na Evropski zeleni vezi in več kot 3.200 zavarovanih območij narave leži v 50 kilometrskem vplivnem območju na obeh straneh Evropske zelene vezi, ki prečka skoraj vse evropske bio-geografske regije.

Informacije o evropski Zeleni vezi lahko dobite pri

Regionalni koordinatorji

Fenoskandska zelena vez
Baltic Fund for Nature
bfn@bfn.org.ru • www.bfn.org.ru

Norveška
Bjørn Arne Næss, Miljødirektoratet
bjorn.arne.nass@miljodir.no

Finska
Tapio Lindholm, Syke
Tapio.lindholm@ymparisto.fi

Aimo Saano, Metsähallitus
aimo.saano@metsa.fi

Baltska zelena vez
BUND Mecklenburg-Western Pomerania
coordinator@balticgreenbelt.de
www.balticgreenbelt.de

Srednjeevropska zelena vez
BUND Project Office Green Belt
greenbelt@bund-naturschutz.de
www.gruenesband.info

Balkanska zelena vez
EuroNatur
greenbelt@euronatur.org • www.euronatur.org

Podprto s strani Nemške zvezne agencije za ohranjanje narave (BfN)/Nemško ministrstvo za okolje, varstvo narave in jedrsko varnost
www.bfn.de

1. izdaja, 2013 • tiskano na 100 % recikliranem papirju

EURONATUR

Oblikovanje Fotografije

HGS5 gmbh, Fürth/Germany • www.hgs5.net
Z. Brajanoski, J. Flachs, F. Henkel, E. Körner, J. Peltomäki, Macedonian Ecological Society, Museum Mödlareuth/A. Schaffner, H. Schlumprecht, J. Schmiedel, W. Sollberger, Ch. Übl, W. Willner.

Prevod v slovenščino

Nataša Moršič in Gregor Domanjko
Valentina B. Novak

Lektorirala

Stična oseba v Sloveniji:

Stanka Dešnik, www.park-goricko.org

Žig

European Green Belt

Evropska zelena vez

Meje ločujejo. Narava povezuje!

www.europeangreenbelt.org

www.europeangreenbelt.org

Rjavi medved, Finska–Rusija

Obala Baltskega morja

Lilium albanicum, Makedonija–Albanija

Evropska zelena vez (European Green Belt) vključuje štiri organizacijske regije: Fenoskandijo, Baltik, Srednjo Evropo in Balkan. Delovanje na celotnem območju koordinira skupina s člani omenjenih regij. Vsako območje ima svojega koordinatorja in vsaka država stično osebo (Focal Point).

Zelena vez Fenoskandije – Milijon hektarjev povezanih naravnih rezervatov

Zelena vez Fenoskandije je ozko območje, ki je raztegnjeno na 1350 km vzdolž z mejo Norveške, Rusije in Finske, od Barentsovega do Baltiškega morja. To je pas divjine. Na severu prevladujejo lišaji, mahovi in pritlikavo grmičevje. Večino centralnega in južnega dela zavzemajo iglasti gozdovi tajge. Kot zatočišče služijo predvsem velikim sesalcem, kot sta rjavi medved in los. Krajini dajejo značilen videz mokrišča, barja in jezera, ki predstavljajo življenjsko okolje za razmnoževanje finske narodne ptice – laboda pevca. Februarja 2010 so ministri za okolje treh držav podpisali dogovor o sodelovanju pri razvoju Fenoskandske zelene vezi. V njem se zavezujejo k trajnemu čezmejnemu sodelovanju na področju ekologije, gospodarstva in socialno vzdržne družbe.

Baltska zelena vez – obmorska krajina

Baltska zelena vez poteka ob obali Baltskega morja. Raznolika morska podvodna življenjska okolja in bogato rastlinstvo obalnega pasu s široko peščeno obalo, impresivnimi klifi in

osamljenimi lagunami, so edinstveni v tem delu Evropske zelene vezi. Obsežna vojaška območja so služila kot rezervati številnim pticam selivkam in morskim živalim, kot sta sivi in kolobarjasti tjulenj. V zgodnjih 90. letih se je pričel intenziven pritisk po razvoju in izkoriščanju obalnega pasu. Ohranjanje te naravno bogate, zgodovinsko zanimive in privlačne krajine je eden pomembnejših izzivov Zelene vezi.

Srednjeevropska zelena vez – raznolike krajine

Srednjeevropska zelena vez prečka raznolike kulturne krajine, ki so deloma v intenzivni kmetijski rabi. Prečka z gozdom bogat Češki masiv s čezmejnimi narodnimi parki, kot je Bavarski gozd/Šumava, sledi toku skorajda še naravnih poplavnih območij reke Mure in Drave in se skozi gorsko verigo Karavank in Julijskih Alp zaključijo z Jadranskim morjem. S podporo mejnih držav na regionalni in nacionalni ravni ter finančno podporo EU, so deležniki ob Zelene vezi implementirali dva mednarodna projekta. Glavni cilji so ohranjanje Zelene vezi kot ekološkega koridorja in območje zgodovinskih krajin, razvoj čezmejnega sodelovanja in vzdržni regionalni razvoj.

Tabor za otroške Zelene vezi "Maltšči/Maltše", Avstrija–Češka

Zelena rega

Vidra

Ris

Balkanska zelena vez – gorata vez

Najjužnejši del Evropske zelene vezi velja za vročo točko biotske raznovrstnosti in endemizma. V goratem predelu balkanskega polotoka je izrazit mozaik raznolikih naravnih krajin vključno s prvobitnimi alpskimi ekosistemi, gozdovi in stepskimi življenjskimi okolji, jezeri in obalnimi območji. Poleg tega se je razvila izjemna kulturna krajina s številnimi ogroženimi rastlinskimi in živalskimi vrstami. Nad planoto Šar planine, ob meji med Bolgarijo in Turčijo, lahko vidimo kraljevega orla. V odročnih mejnih območjih in obsežnih gozdovih domujejo plahe živali, med njimi balkanski ris.

Zelena vez Slovenije

Zelena vez Slovenije povezuje naravna območja ob meji Slovenije z Italijo, Avstrijo in Madžarsko. Razprostira se po visokogorju Julijskih Alp, Karavank, preko Pohorja in Slovenskih Goric ter se spusti na obronek Panonske nižine, kjer jo zaznamujeta mejna Mura in nizko gričevje Goričkega. Visokogorski vrhovi, pašniki in alpski gozdovi v Narodnem parku Triglav in Krajinskem parku Logarska dolina so življenjsko okolje redkemu planinskemu orlu, rjavemu medvedu in gorskim narcisam. V nižjih legah pa poplavna območja Nature 2000 ob Muri in visokodebelne sadovnjake ter travnike v Krajinskem parku Goričko naseljujejo v evropskem merilu redke in ogrožene živalske ter rastlinske vrste, kot so vidra, smrdokavra ali rumena maslenica.